

HONOROWY PATRONAT



ORGANIZATORZY



INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ



ARCHIWUM PAŃSTWOWE
W WARSZAWIE



OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA ARCHIWISTÓW I HISTORYKÓW

„Educare necesse est — ale jak i dlaczego?”

21 czerwca 2016 (wtorek)

Miejsce obrad: Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
ul. Świętojerska 9, Warszawa

9.15–10.00 Rejestracja uczestników

10.00–10.30 OTWARCIE KONFERENCJI

10.30–12.30 **PANEL I. ŹRÓDŁA ARCHIWALNE W EDUKACJI SZKOLNEJ**

Moderator: dr Violetta Urbaniak (Archiwum Państwowe w Warszawie)

- 10.30–10.40 Powrót do źródeł archiwalnych w edukacji historycznej
— dr Teresa Stachurska-Maj (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli)
- 10.40–10.50 Źródła w archiwum a podstawa programowa — kilka refleksji dydaktycznych
— dr hab. Agnieszka Wieczorek (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
- 10.50–11.00 Rzeczywistość szkolna a oczekiwania uczniów w nauczaniu historii
— mgr Antonina Terlicka-Bonecka (Zespół Szkół nr 1 w Lublinie)
- 11.00–11.10 Nie tylko Archiwum X — o czym chcieliby się uczyć moi uczniowie, co może im zaoferować Archiwum?
— mgr Julita Greddecka (Szkoła Przymierza Rodzin im. Jana Pawła II w Warszawie)
- 11.10–11.20 Archiwalia, archeologia i szkoła
— dr Jacek Konik (XI Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Reja w Warszawie)
- 11.20–11.30 Wykorzystanie źródeł archiwalnych w szkole i poza szkołą
— mgr Małgorzata Glinka (Polsko-Niemiecka Szkoła Spotkań i Dialogu im. Willy'ego Brandta w Warszawie)
- 11.30–11.40 Wykorzystanie źródeł historycznych w pracy nauczyciela
— mgr Magdalena Kaźmierczak (Szkoła Podstawowa nr 267 w Warszawie)
- 11.40–11.50 Typy źródeł archiwalnych mało obecnych na lekcjach historii
— mgr Mariola Orłowska (Gimnazjum Nr 91 im. Stanisława Staszica w Warszawie)
- 11.50–12.00 Źródła historyczne a technologie informacyjno-komunikacyjne
— mgr Wioletta Śledzińska (Zespół Szkolno-Przedszkolny w Brzezinach)
- 12.00–12.10 Dzieło hr. Cecylii Plater-Zyberkówny — zmagania o nauczanie w warunkach carskiej opresji
— mgr Janusz Polański (Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Cecylii Plater Zyberkówny w Piasecznie)

12.10–12.30 Dyskusja

12.30–12.50 Przerwa na kawę

12.50–14.30 PANEL II. DOŚWIADCZENIA ARCHIWÓW W DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ I POPULARYZACYJNEJ, CZ. 1

Moderator: dr Teresa Stachurska-Maj (Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli)

12.50–13.00 Od przedszkola do uniwersytetu i nie tylko, czyli po co komu archiwum w edukacji

— dr Violetta Urbaniak (Archiwum Państwowe w Warszawie)

13.00–13.10 Popularyzacja i edukacja w archiwach. Problem hierarchii priorytetów

— mgr Marek Szczepaniak, mgr Grażyna Tyrchan (Archiwum Państwowe w Poznaniu)

13.10–13.20 Doświadczenia edukacyjne archiwów francuskich

— mgr Urszula Kowalczyk (Archiwum Państwowe w Warszawie)

13.20–13.30 Dni Archiwów Uniwersyteckich w Hiszpanii

— dr Zuzanna Jaśkowska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

13.30–13.40 Wykorzystanie materiałów archiwalnych w edukacji muzealnej

— mgr Paweł Tyszka (Zamek Królewski w Warszawie)

13.40–13.50 Edukacyjna i popularyzatorska aktywność polskich archiwów państwowych w okresie międzywojennym

— prof. dr hab. Irena Mamczak-Gadkowska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

13.50–14.00 Dokument wiarygodnym świadkiem historii — z doświadczeń w działalności edukacyjnej

i popularyzatorskiej j Archiwum Państwowego w Katowicach

— mgr Bożena Husar (Archiwum Państwowe w Katowicach)

14.00–14.10 Fotografia źródłem archiwalnym, ilustracją tekstu, przewodnikiem po nieistniejących miejscach

— mgr Małgorzata Sikorska (Archiwum Państwowe w Warszawie)

14.10–14.30 Dyskusja

14.30–15.30 **Obiad**

15.30–17.50 PANEL II. DOŚWIADCZENIA ARCHIWÓW W DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ I POPULARYZACYJNEJ, CZ. 2

Moderator: prof. dr hab. Alicja Kulecka (Uniwersytet Warszawski)

15.30–15.40 Film jako źródło historyczne

— mgr Szymon Modzelewski (Narodowe Archiwum Cyfrowe, Warszawa)

15.40–15.50 Wykorzystywanie dokumentów audio-wizualnych w działaniach edukacyjno-popularyzatorskich OBUiAD IPN w Szczecinie

— mgr Michał Ruczyński, mgr Marcin Manowski (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie)

15.50–16.00 Doświadczenia Archiwum Państwowego w Toruniu w edukacji warsztatowej w latach 2010-2016

— mgr Hadrian Ciechanowski (Archiwum Państwowe w Toruniu)

16.00–16.10 Wystawa archiwalna jako środek dydaktyczny w nauczaniu historii

— dr Dariusz Chyła (Archiwum Państwowe w Toruniu)

16.10–16.20 Archiwum Państwowe w Lublinie w Internecie — działania edukacyjne i popularyzacyjne przy użyciu własnych portali i galerii *online*

— mgr Marek Krzykała (Archiwum Państwowe w Lublinie)

16.20–16.30 „Polskie Drogi przez Szwajcarię” — album, wystawa i internetowe archiwum poświęcone internowanym żołnierzom 2. Dywizji Strzelców Pieszych

— mgr Jacek Słoma (Instytut Pamięci Narodowej)

16.30–16.40 Projekt edukacyjny w archiwach — oczekiwania, możliwości, realia

— mgr Hubert Mazur (Archiwum Państwowe w Kielcach)

16.40–16.50 „Mały Archiwista w IPN”, czyli pilotażowy projekt edukacji archiwalnej dla najmłodszych

— mgr Michał Ruczyński (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie)

16.50–17.00 Doświadczenia Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN w Poznaniu w działalności edukacyjnej i popularyzacyjnej

— dr Rafał Reczek (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu)

- 17.00–17.10** Projekt „Dawne pismo” oraz edukacja w dziedzinie paleografii i neografii za pośrednictwem Internetu — mgr Anna Sokół, mgr Aldona Warzecha (Archiwum Narodowe w Krakowie)
- 17.10–17.20** Zarys projektu „Niebieskie ptaki” jako sposobu prezentowania różnorodności zasobu archiwalnego Instytutu Pamięci Narodowej — dr Stefan Białek (Instytut Pamięci Narodowej Oddział we Wrocławiu)
- 17.20–17.30** Nowe perspektywy i działalność archiwum państwowego w świetle realizowanych projektów edukacyjnych — z doświadczeń piotrkowskiego archiwisty — dr Tomasz Matuszak (Archiwum Państwowe w Piotrkowie Trybunalskim)
- 17.30–17.50** Dyskusja

22 czerwca 2016 (środa)

Miejsce obrad: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych,

ul. Rakowiecka 2 D, Warszawa

9.00–11.30 PANEL II. DOŚWIADCZENIA ARCHIWÓW W DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ I POPULARYZACYJNEJ, CZ. 3

Moderator: dr Grzegorz Mędykowski (Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych)

- 9.00–9.10** Formy działań edukacyjnych archiwum Instytutu Pamięci Narodowej — dr Jerzy Bednarek (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi)
- 9.10–9.20** Projekt „Domowa szuflada” jako przykład działalności popularyzacyjno-edukacyjnej — mgr Marta Jaszczyńska (Archiwum Państwowe w Warszawie)
- 9.20–9.30** Idea, program i doświadczenia z realizacji akcji „Archiwa Rodzinne” w lubelskim archiwum — mgr Agnieszka Konstankiewicz (Archiwum Państwowe w Lublinie)
- 9.30–9.40** „Popołudnie z dokumentem” oraz „Forum Wielkopolskich Konserwatorów Papieru i Skóry” — z doświadczeń popularyzujących i edukacyjnych Archiwum Państwowego w Poznaniu — dr Przemysław Wojciechowski (Archiwum Państwowe w Poznaniu)
- 9.40–9.50** Śladami św. Wojciecha w Opolu. Od chrzcielnicy do dokumentu — mgr Justyna Sowińska (Archiwum Państwowe w Opolu)
- 9.50–10.00** Działalność edukacyjna Archiwum Państwowego w Olsztynie — dr Karol Maciejko (Archiwum Państwowe w Olsztynie)
- 10.00–10.10** Działalność edukacyjno-popularyzacyjna Archiwum Państwowego w Płocku — dr Tomasz Piekarski (Archiwum Państwowe w Płocku)
- 10.10–10.20** Wartość zapomniana, wartość dodana — praktyki edukacyjne w Archiwum Państwowym w Zamościu — mgr Magdalena Kuranc-Szymczak (Archiwum Państwowe w Zamościu)
- 10.20–10.30** Jak Archiwum Polskiej Akademii Nauk upowszechnia wiedzę o osiągnięciach polskiej nauki — dr Joanna Arvaniti (Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie)
- 10.30–10.40** Z doświadczeń edukacyjnych i popularyzacyjnych archiwów na przykładzie Polskiej Akademii Nauk Archiwum w Warszawie Oddziału w Katowicach — dr Mateusz Sobeczko (Polska Akademia Nauk Archiwum w Warszawie)
- 10.40–10.50** Informować, popularyzować, edukować. Doświadczenia Oddziałowego Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach w upowszechnianiu wiedzy o archiwum IPN — dr Anna Badura, dr Renata Dziechciarz (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach)
- 10.50–11.00** 25 lat doświadczeń Archiwum Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w dziedzinie popularyzacji działalności i zgromadzonego zasobu — mgr Łukasz Grochowski (Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”)
- 11.00–11.10** Archiwalia SB: ciekawostka czy furtka do zrozumienia przeszłości – działalność edukacyjna pionu archiwalnego krakowskiego IPN — mgr Maria Konieczna, mgr Wiesław Świętek (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Krakowie)
- 11.10–11.30** Dyskusja
- 11.30–11.50** **Przerwa na kawę**

11.50–13.20 PANEL III. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I POPULARYZACYJNA ARCHIWÓW W PROGRAMACH STUDIÓW NA KIERUNKU ARCHIWISTYKA I ZARZĄDZANIE DOKUMENTACJĄ

Moderator: dr Violetta Urbaniak (Archiwum Państwowe w Warszawie)

- 11.50–12.00** Działalność edukacyjna i popularyzacyjna archiwów w programie studiów na kierunkach historia oraz historia w przestrzeni publicznej realizowanych w Instytucie Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego — dr Lucyna Harc (Uniwersytet Wrocławski)
- 12.00–12.10** Działalność edukacyjna archiwów w kształceniu archiwistów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu — dr Agnieszka Rosa (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
- 12.10–12.20** Nauki pomocnicze historii a działalność popularyzacyjna i edukacyjna archiwów — prof. dr hab. Alicja Kulecka (Uniwersytet Warszawski)
- 12.20–12.30** Doświadczenia Zakładu Archiwistyki i Nauk Pomocniczych Historii UMCS związane z prowadzeniem kształcenia na kierunku studiów archiwistyka i nowoczesne zarządzanie zapisami informacyjnymi — próba bilansu — dr Małgorzata Szabaciuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
- 12.30–12.40** Praktyki studenckie w Oddziale I Archiwum Głównego Akt Dawnych — mgr Urszula Kacperczyk (Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie)
- 12.40–12.50** Udział *National Archives* w kształceniu archiwistów w Wielkiej Brytanii — mgr Paweł Derecki (Uniwersytet Warszawski)
- 12.50–13.00** Jak uczyć, żeby nauczyć o informacji archiwalnej — doświadczenia edukacyjne poznańskiej archiwistyki uniwersyteckiej — dr Magdalena Biniaś-Szkopek, dr Magdalena Heruday-Kiełczewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
- 13.00–13.20** Dyskusja
- 13.20–14.20** **Obiad**

14.20–16.10 PANEL IV. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I POPULARYZACYJNA ARCHIWÓW A SPOŁECZEŃSTWO

Moderator: mgr Magdalena Mołczanowska (Instytut Pamięci Narodowej)

- 14.20–14.30** Edukacyjny i promocyjny wymiar *public relations* w archiwach — dr Marlena Jabłońska (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
- 14.40–14.50** Edukacja historyczna w Centrum Informacyjnym Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN — mgr Katarzyna Pawłowska, mgr Michał Majewski (Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN)
- 14.50–15.00** Po co archiwom społeczeństwo a społeczeństwu archiwa i co z tego wynika. Kilka refleksji z doświadczeń Archiwum Państwowego w Koszalinie — mgr Joanna Chojecka (Archiwum Państwowe w Koszalinie)
- 15.00–15.10** Małe archiwum, duże możliwości — z doświadczeń łowickiego oddziału Archiwum Państwowego w Warszawie — mgr Marek Wojtylak (Archiwum Państwowe w Warszawie)
- 15.10–15.20** Archiwum w Milanówku w społeczności lokalnej — działalność edukacyjna i popularyzacyjna — mgr Jolanta Louchin (Archiwum Państwowe w Warszawie)
- 15.20–15.30** Współpraca i edukacja — projekt wzajemnych korzyści — mgr Aleksandra Starczewska-Wojnar (Archiwum Państwowe w Opolu)
- 15.30–15.40** Pozyskiwanie darowizn do zasobu IPN od kombatanów — żołnierzy AK i innych organizacji niepodległościowych. Doświadczenie własne na przykładzie OBUiAD IPN w Szczecinie — mgr Michał Ruczyński (Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Szczecinie)
- 15.40–15.50** Służba Bezpieczeństwa PRL w świetle brakowania i niszczenia akt operacyjnych w latach 1956–1989 — dr Stanisław Koller (Instytut Pamięci Narodowej)
- 15.50–16.10** **Dyskusja, podsumowanie obrad i zamknięcie konferencji**
- 17.30** **Zwiedzanie Muzeum Żydów Polskich POLIN**